

Waar zóóvelen zich nagenoeg eensluidend uitspreken, daar wil het mij voor komen, dat er aan uw stelling, dat de gaai tot zingen, *écht zingen*, in staat is, niet meer mag getornd worden. En waar het door verschillende personen, onafhankelijk van elkaar, en op verschillende tijdstippen, is geconstateerd, daar geloof ik, dat we niet met 'n individueel verschijnsel te doen hebben, maar wel degelijk met 'n eigenaardigheid, die aan de geheele soort moet worden toegeschreven.

J. L. F. DE MEYERE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Hoornaars. — Zoals u weet waren er verleden jaar ontelbare wespen, en op een buitenplaats in Overijssel heb ik toen ook zeer veel nesten gevonden van de groote hoornaar of paardenwesp (aldaar horp genoemd). Zeer vele wespennesten heb ik daar uitgeroeid, daarin ook trouw geholpen door dassen, die, zooals u wel zult weten, daarin zeer bedreven zijn. Dit jaar heb ik in die streck geen enkel nest kunnen vinden. Nu is echter het merkwaardige, dat er elders ook niet veel zijn. Is u bekend waaraan dat zou kunnen liggen? Aan de vocht zeker niet, daar er verleden jaar zeer veel regen is gevallen. Tien horpennesten heb ik uitgeroeid, waaronder een reusachtigen kogel in een schuurtje (± 40 bij 25 c.M) en welk nest het verblijf in gemeld schuurtje onmogelijk maakte. Dit jaar heb ik maar één nest kunnen vinden en juist dit nest zat in denzelfden boom, waarin verleden jaar een nest zat en dat niet afdoende was dichtgemaakt. Nu is mijn vraag: Blijft alleen de koningin over, die het volgende jaar een nieuw nest sticht? (Voor zoover bekend is: ja. H.)

Gaan dus de overige exemplaren onvoorwaardelijk dood gedurende een winter?

Zijn gewone vrouwelijke exemplaren niet in staat eieren te leggen bij gebrek aan een koningin.

Gedurende den bloeitijd der rhododendrons heb ik daar hoornaars zien vliegen, die te klen waren voor koninginnen en nieuwe nesten konden er toen nog niet zijn. Kunnen dit alzoo overwinterde exemplaren geweest zijn. U zult mij zeer verplichten als u mij te gelegener tijd op zoudt willen antwoorden.

B. H. v. DEDEM.

Waarnemingen in 1909 gedaan, betreffende zwarte Roodstaart en witgestreepte Blauwborst.—

a. Begin Augustus zag ik een 3-tal jonge zwarte Roodstaarten, die, tot mijn groote verbazing gevoederd werden door een Ringmusch. Ik bespiedde ze eenigen tijd en ook den volgenden dag, en zag telkens om de beurt de oude zwarte Roodstaart (mannelijke) en de Ringmusch voedsel aanbrengen.

Het verwonderde mij te meer, daar de Ringmusch een alleseter is.

b. In dien zelfden tijd vond ik in een blikken kruik, die aan een boonenheg was opgehangen, een nest van een zwarte Roodstaart met 3 eieren. Eenige dagen later kwamen 2 jongen uit, die na 10 dagen (dus nog al vlug) uitvlogen. Dezelfde vogels hadden 2 broedsels gehad in een ouden gieter, die daar ook vlakbij hing. Het 2de broedsel was echter verdronken in den gieter bij een hevige onweersbui. Niettegenstaande een tabaksschuur in de onmiddellijke

nisvollen Waldglöckleins der Kehle des vielstimmigen Vogels, der bei unserm Erblicken erschrekt, widerwärtig aufkreischend, davonflattert.«

En ten slotte blijkt me, dat ook Vater Naumann, zéér wel met het zingen van de gaai op de hoogte was. Bij hem lees ik: »Desgleichen ruft er nicht selten die sylben Markolsus, aus welchen nebst vielen andern, sonderbaren und äusserst verschiedenep bald gurgelnden und schwätzenden, bald pfeifenden oder kreischenden Tönen sein Gesang zusammen gesetzt ist, welchen er fast das ganze Jahr hindurch hören lässt. Er ahmt auch öfters einzelne Locktöne andererer Vögel nach, und gleicht hierin, wie im äuszern Ansehen, einigermaßen den Würgern.

nabijheid stond koos het diertje die kruik tot woning en werd dus (weer?) een holenbroeder evenals zijn familielid de Gekraagde Roodstaart.

Een en ander werd door mij waargenomen te Amerongen (Utr.), waar de zwarte Roodstaart nog al veel voorkomt.

c. Te Wageningen, aan de overzijde van den Rijn, nam ik in laag Griendhout een witgesterde Blauwborst waar, die voedsel in den bek droeg. Het broeden dier soort bij Wageningen, is daardoor voor het eerst vastgesteld.

W.

H. v. L.

De Stinkzwam. — Op eene wandeling in het duin van ons aardig gelegen dorp werd mijne aandacht getrokken door een groot exemplaar van de bekende gif-zwam *Phallus impudicus*, die zich bevond onder eene sterke helmplant aan de landzijde van een buitenduin, dus niet in een duinpan. Het was een vrij zonnig plekje en de zwam van ongeveer 1 d.M. lengte glom met zijn viezen hoed in het zonlicht, door talrijke insecten omgeven.

In de mij ter beschikking staande literatuur wordt van deze zwam verteld dat zij alleen in bosschen en vochtige weiden groeit en maakte dus deze groeiplaats op mij ook een zeer eigenaardigen indruk te meer, omdat het de eerste maal was, dat ik met deze onsmakelijke paddestoel kennis maakte.

Gaarne zou ik uw oordeel in *De Levende Natuur* vernemen.

Ouddorp (Z.-H.)

G. Buis.

De stinkzwam komt inderdaad in bosschen het meest voor; ik heb eens een bosch gezien, waar honderden misschien duizenden stinkzwammen in alle stadia van ontwikkeling groeiden; het was of ze er gekweekt werden als asperges. Toch komt ook de *Phallus* dikwijls genoeg voor op plaatsen, waar men hem niet verwacht; ik vond er aan slootkanten, op de heide en zelfs een aan het strand, in de barre zon, bij Castricum. Bij het voorzichtig uitgraven bleek er een stuk visch bedolven te zijn.

E. H.

Drinkende Vlinders. — Voor eenige dagen, ontdekte ik aan de Koedood een vlinder, (*Vanessa*) die met de roltong drukop aan 't zuigen was in een klein gaatje in de schors van een wilg. Zoodra het dier de tong in 't gaatje stak, kwamen verscheiden sluipwespen (zoo ik me niet vergis) die zich halverwege in het gaatje drongen. Zoo zeer was de vlinder in zijn werk verdiept, dat we er met ons vieren rondom stonden, zonder dat het dier er zich iets van scheen aan te trekken. Zelfs kon ik met een takje eenige malen het dier aanraken, eer het opvloog. Met een mesje maakte ik het gaatje iets grooter, en ontdekte dat het half vermolmd hout iets sappig was en eenigszins kleefde. Nauwelijks was ik bij den boom klaar, of 't spelletje herhaalde zich. In een oogenblik had de vlinder 't gaatje weer gevonden, en scheen zich, om de verwoesting, die mijn mesje aanrichtte, niet te bekommeren. Wilt ik nooit van een vlinder zoo iets gelezen heb, ben ik zoo vrij, u te vragen, of u het geval kunt toelichten.

P. A. v. Schaick.

Vlinders schijnen zeer dikwijls, vooral kort na het ontpoppen, behoefte te hebben aan vocht. Zoo kunt ge aan een enkel overgebleven plasje soms tientallen *Vanessa*'s, *Paarlmoers* en andere dagvlinders zien drinken. Ook het sap van zieke of gewonde boomen lusten ze graag, de Rouwmantel b.v. kunt ge geregeld aan berken en eiken vinden, die sap laten vloeien.

E. H.

Makke boomklevers. — De kruimels op mijn breede, houten balconleuning worden voor 't grootste gedeelte weggehaald door een paar boomklevers, gedrongen vogels met korten staart en langen snavel, rug en kop leigrauw, zwarte oogstreep, witte wangen en stuit, geelbruine borst. Gulzig pikken ze de kruimels op, soms met scheeven kop, om meer tegelijk in de lengte van den langen snavel te kunnen pakken. Boven hen hangt een halve okkernoot voor de meezen; tweemaal vloog een klevler er heen, doch daar hij zich niet als die gymnasten er aan kon vastgrijpen, was 't eenig resultaat van den forschen snavelhouw, dat de noot ver weg werd geslingerd. Nu probeeren ze 't niet meer; hun broodmaal wordt afgewisseld met olienootjes die ze, op 2 à 3 meter van ons, voortdurend komen weghalen uit een carton-dekseltje op de leuning met punaises vastgeprikt.

Kunt u mij misschien een onderscheid voor ♂ en ♀ klevlers aangeven?

Clarens.

W. G. DE VOOGT.

Alleen wat lichter van onderen, en nog niet eens altijd.

E. H.